

پاسخگویی به تقاضای دهه آینده

زهرا عباسلو

با بهبود سطوح عیار در شماری از معادن مهم و نیز سطح پایینی از وقفه های تولیدی و شروع تولید در برخی از پروژه های جدید، تولید معدنی فلزات در سال ۲۰۱۳-۲۰۱۴ رشد قدرتمندی معادل ۸ درصد داشت. در این برهه راه اندازی موحی از پروژه های جدید و طرحهای توسعه در زمانی شروع شد که به طور

روزافزونی دشوار خواهد شد استراتژی کوچک شدن اندازه پروژه ها یا توسعه مرحله ای آن ها به منظور کاهش هزینه های سرمایه ای اولیه و کوتاه نمودن زمانبندی توسعه و بنابراین کسب بازده سریعتر برای سرمایه گذاری و نیز تمرکز بر مناطق غنی تر از جمله عکس العمل های دیگر شرکتها در پاسخ به قیمت های پائین تر است که همگی این عوامل در مجموع منجر به کند شدن روند رشد تولید در پایان دهه خواهند شد. از دیگر استراتژی های کمپانی های کوچک تر به منظور بقا در موقعیت فعلی، ادغام با دیگر کمپانی های هم رده

همزمان، رشد تقاضا از جمله بدلیل کندی اقتصاد چین شروع به کند شدن نمود. این پروژه ها، اولین موارد از موج ظرفیت های جدیدی هستند که قرار است در شرایط فعلی بازار را تحت تاثیر قرار داده و به چندین سال همراه با رشد قوی تولید منجر شوند. هر چند با حرکت به سوی پایان دهه، روند رشد به میزان قابل توجهی کندتر خواهد شد. چرا که تهی شدن ذخایر موجب خواهد شد که تولید در واحدهای عملیاتی فعلی کاهش یافته و از طرفی پروژه های قطعی فعلی نیز به اتمام رسند از سوی دیگر با پیش بینی دوره ای همراه با سطح پایین تر قیمت ها، تولیدکنندگان از طریق کاهش هزینه های اکتشاف و تمرکز بیشتر بر طرح های توسعه و تمرکز بر بهینه سازی بازده دارایی های موجود خود و آزاد کردن سرمایه مورد نیاز فعالیتهای خود،

واکنش نشان داده اند. بنابراین، در حالی که پروژه های در دست ساخت فعلی مراحل نهایی روند پیشرفت خود را طی می کنند، اکتشافات، روند پیشرفت پروژه های پوریسک تر غیر قطعی و پروژه های مقدماتی تر بدلیل عدم اطمینان پیرامون امکان پذیری اقتصادی پروژه ها با کندی یا تاخیر مواجه شده، و ممکن است تا زمان بهبود قیمت ها، بر تعداد تاخیرات نیز افزوده گردد.

علت اصلی کاهش قیمت فلزات پایه و تاخیر در پروژه ها وارد شدن تولید به دوره ای از مازاد است. و این در حالی است که هزینه های اکتشافات همچنان بالا میماند. با توجه به اینکه این دوروند هر کدام مستقلاً ادامه می یابند، تأمین وجه به منظور اکتشافات، بخصوص برای کمپانی های معدنکاری کوچک، هر چند کم هزینه تر، به علت عدم افزایش قیمت فلزات مس و آهن، به طور

معادله برد- برد دولت و معدنکار

در حیطه معدنکاری یکی از موارد وجود معدن کوچک خصوصی است که با توجه به محدودیت سرمایه معدن دار آنچنان که باید برنامه سیستماتیک مناسب در جهت اکتشاف نداشته و بالطبع به دلیل بی اطلاعی از مسائل زیست محیطی گاه به طبیعت نیز آسیب وارد شده و مال و وقت معدن دار تلف شده و در نهایت تنها به دست به دست شدن واسطه گری محدود بدون هیچ گونه اثری در اقتصاد و تولید و تنها با گذر از یک سری کانال های اداری و پرداخت هزینه بقا می یابد تا که از خطر نه چندان دور بطلان و قرار گرفتن در لیست مزایده عبور کند

متأسفانه اینجانب با بازدید از اکثر محدوده معدنی خصوصی استان به این مسئله برخورد کرده ام که به نظر اینجانب تجمیع این محدوده های کوچک و برنامه ریزی تخصصی و سیستماتیک اکتشافی می تواند به معادله برد- برد بین دولت و معدن کار منجر شود از طرفی با توجه به اینکه در نمودارهای سود- هزینه، ما تقریباً در انتهای نمودار هستتیم لزوم روی آوردن به دانش روز دنیا در جهت کاهش فعالیت های غیر ارزش افزوده در اکتشاف و نیز استفاده از تکنولوژی های جدید اکتشافی و کم هزینه و حفاری دنیا که از مهم ترین هزینه های تولید محسوب می گردد امری بسیار ضروری و اجتناب ناپذیر می باشد چرا که این مسئله از جمله مسائلی است که موجب کم رغبتی سرمایه گذاران می باشد هر چند که نوسان قیمت فلزات نیز یکی از دلایل کاهش سرمایه گذاری بوده است

لذا بطور کلی، بعید است که بدون استفاده از دانش تخصصی روز دنیا و نیز استفاده از تکنولوژی های نوین بهبود عمده ای در هزینه های اکتشافی معدن رخ دهد که در نهایت منجر به کاهش قیمت تولید گردد و این موضوع در نهایت در کمتر از ده سال باعث خواهد شد تا تولید در معادن به نسبت تقاضای جهانی پایین تر باشد لذا نیاز هست تا بستر سازی مناسبی در جهت ترغیب به اکتشاف در حیطه فلزات صورت گیرد.

بوده است

به طور کلی با نگاهی به جلو، بعید است که طی چند سال آینده، بهبود عمده ای در هزینه های اکتشافی رخ دهد. پیش بینی می شود که بر حسب مقدار واقعی، قیمت های فلزات که هدایت کننده هزینه های اکتشافی هستند، حداقل تا سال ۲۰۱۹

بهبود نخواهند یافت. بنابراین تا آن زمان، افزایش محسوسی در تمایل سرمایه گذاران به اکتشافات انتظار نمی رود. علاوه بر این، مازاد قابل توجه بازار که در سال های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ انتظار می رود، باعث افت چشمگیری در قیمت ها خواهد شد و فشار کاهنده بیشتری بر هزینه های اکتشافی وارد خواهد آمد. البته دوره ای بودن بازار فلزات به این معناست که دوره ممتدی از سرمایه گذاری کمتر در اکتشافات احتمالاً به افزایش ناگهانی هزینه ها، چنانکه در سال های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۳ تجربه شد، منجر خواهد گردید. پیش بینی کنونی مبنی بر احتمال وقوع این افزایش در حدود سال ۲۰۲۰ است؛ چرا که تولید حاصل از معادن فعلی و پروژه های آتی شروع به عقب ماندن از تقاضا خواهد کرد. لذا لزوم پیشرفت در تکنولوژی های حفاری در دنیا امری ناگزیر و روی آوردن همزمان به چنین تکنولوژی هایی جهت گسترش اکتشافات و در نتیجه تولید فلزات بخصوص مس و آهن در جهت جلوگیری از عقب ماندن تولید از تقاضا در زمان کمتر از ۵ سال آینده اجتناب ناپذیر می باشد.

* رییس زمین شناسی معدن مس میدوک

